

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Р4г. 267/14
11. мај 2015. године
Нови Сад

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Јасмини Дивнић као судији појединцу, у поступку предлагача **Р. Ш.** из Н. С.,, одлучујући о захтеву предлагача за заштиту права на суђење у разумном року, дана 11. маја 2015. године донео је

РЕШЕЊЕ

Утврђује се да је предлагачу Р. Ш. из Н. С., повређено право на суђење у разумном року пред Основним судом у Новом Саду, у предмету П. 9644/11.

Налаже се Основном суду у Новом Саду да одмах, чим се за то стекну законски услови, предмет П.9644/11 достави Апелационом суду ради доношења одлуке о уложеној жалби.

Одређује се предлагачу примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 30.000,00 динара, који износ ће му се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од три месеца, рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Захтев предлагача, преко износа од 30.000,00 динара до траженог износа од 300.000,00 динара, **се одбија.**

Образложење

Предлагач Ш. Р. из Н. С. поднео је 16.07.2014. године захтев за заштиту права на суђење у разумном року и за накнаду штете проистекле из ове повреде. У предлогу наводи да је 27. октобра 2011. године као тужилац поднео Основном суду у Новом Саду тужбу ради враћања дуга против туженог К. Б. из С. К., који поступак се пред тим судом води под бројем П.9644/11. Тужени је у поступку уложио само приговор застаре и није оспоравао чињеницу да се ради о његовом потпису на потврди која је приложена уз тужбу. Током поступка суд је спровео све доказе и дана 14.04.2014. године закључио главну расправу да би дана 18.06.2014. године добио тужилац решење П.9644/11 од 13.06.2014. године којима се ставља ван снаге решење истог суда којима је закључена расправа и истовремено је заказана расправа за 04.09.2014. године. Сматра да му је повређено право на суђење у разумном року јер из чињеничних навода тужбе произилази да се ради о једноставно правној ствари. Такође сматра да му припада накнада штете у висини од 300.000,00 динара, имајући у виду тежину и сложеност предмета, те неоправдани протек времена у којем поступак још увек није приведен свом крају. Трошкове поступка није тражио.

Поступајући по захтеву предлагача у смислу чл. 8а. и 8б. Закона о уређењу судова („Сл. гласник РС“ бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11 и 101/13), у вези чл.30 ст. 2 Закона о ванпарничном поступку, Апелациони суд у Новом Саду је

прибавио списе Основног суда у П. 2432/10, па је увидом у списе утврдио следеће:

Тужилац Ш. Р. поднео је 27.10.2011. године тужбу против туженог К. Б. из С. К. ради исплате дуга у износу од 2.148.199,22 динара са припадајућом законском затезном каматом. Поставио је и евентуални тужбени захтев којим је тражио да се тужени обавезе да му на име враћања зајма исплати износ од 24.000 евра са месечном каматом од 2% почев од 2.12.2008. године па до коначне исплате. Поставио је и још један евентуални тужбени захтев којим је тражио да се тужени обавезе да му на име враћања зајма исплати износ од 24.000 еура са каматом Централне европске банке почев од 2.12.2008. године па до коначне исплате све у динарској противвредности по средњем курсу НБС у моменту исплате као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка заједно са законском затезном каматом. Уз тужбу је приложена пуномоћ за адвоката И. П. из Н. Б. те је приложио потврду према чијој садржини овде тужени потврђује да је упознат са предуговором о купопродаји некретнина који је закључен између Ш. Р. и Б. Р., по ком уговору је Б. Р. Ш. Р.у на име купопродајне цене за стан у Н. С., исплатио износ 20.000 еура, који износ у ствари представља позајмицу коју он преузима од Ш. Р. на рок од 3 месеца с тим што се обавезује да месечно плаћа уговорену камату коју Ш. Р. плаћа Б. Р. од 2% месечно. Констатовано је и да се камата исплаћује сваког 7. у месецу а за претходни месец. Наведена потврда сачињена је 7.12.2007. године и потписана од стране Ш. Р., Ш. Д. и К. Б.. Тужба и решење су послати туженом на одговор 8.11.2014. године или 18.12.2011. године, постоје две доставне наредбе.

Тужени је тужбу примио 11.11.2011. године и 23.11.2011. године дао одговор на тужбу којим је оспорио тужбени захтев у целости. Уложио је и приговор застарелости потраживања. Прво рочиште заказано је наредбом од 2.12.2011. године за 14.03.2012. године. на том рочишту, које је одржано, тужиоцу је уручен одговор на тужбу, те је одлучено о доказним предлозима тужиоца и рочиште одложено за 17.05.2012. године и одређено да ће се на том рочишту извести доказ саслушањем парничних странака као и саслушање два сведока. На рочишту 17.05.2012. године саслушан је тужилац као и сведок Ш. Д. те је рочиште одложено за 4. септембар 2012. године. На том рочишту, 4.09.2012. године саслушан је тужени К. Б. који је оспорио наводе тужбе у целости, указујући да од тужиоца никад није позајмио било какав износ, наводећи да је тужилац од њега узео већу количину гардеробе у вредности од 10.000,00 еура, те да је морао да позајми новац да би му платио ту гардеробу, да га је (а и његову породицу заступао у неким правним пословима., да је тужилац издао локал који је тужени имао у закупу у Б., у подзакуп и да туженом није ништа исплатио ништа, упркос договору да се тај износ подели. Новац који њему тужилац дугује на име горе наведене закупнине, тражио је од тужиоца на име позајмице 20.000,00 еура, а што је минимални износ. Није оспоравао да је новац примио и признаницу потписао, наводећи да му је било битно само да добијем новац. Рекао је туженом да тај износ представља позајмицу, поучен искуством да му је дуговао за гардеробу и новац за издавање закупа. Није имао потребу за зајмом. Сматра да му је тужилац исплатом овог новца делимично измирио своје обавезе.

Следеће рочиште заказано за 23.10.2012. године, а које рочиште је одложено због дојаве о постављеној бомби у суду и следеће заказано за 25. јануар 2013. године.

Поднеском од 29.10.2012. године пуномоћник тужиоца је известио суд да је у зграду ушао у 9 часова и 10 минута, да је поступајући судија Н. Р. била одсутна због посете лекару, те је ставио примедбу на садржину записника сачињеног 23.10.2012.

године, нарочито у делу у ком није констатовано да је он приступио на рочиште и што нису наведени разлози због којих је расправа одложена. Поднеском од 23.01.2013. године тужилац је тражио одлагање рочишта које је заказано за 25.01.2013. године јер му је позив за рочиште уручен дан пре одржавање рочишта а због раније заказаних обавеза није у могућности дана исту приступи те није сагласан да се рочиште одржи у његовом одсуству. На наведено рочиште су приступили пуномоћници парничних странака На записнику је констатовано да је поступајући судија одсутна као и да се то рочиште неће одржати а следеће је заказано за 15.05.2013. године с тим да се на исто позове сведок Б. Р. и тужилац. Поднеском од 25.03.2013. године тужилац је допунио свој захтев за ослобађање од плаћања судских такси поднет у тужби од 27.10.2011. године те приложио додатну документацију на околност свог имовинског стања као и да је Решењем од 01.02.2013. године брисан је из именика адвоката Адвокатске коморе Војводине тужилац Р. Ш. са тим даном. У периоду од 25.03.2013. године закључно са 23.04.2013. године тужилац је доставио 7 поднесака уз које је приложио доказе на околност пословања туженог и његове фирме над којом је отворен стечај, а који су заведени у спису под бр. 70-334-. Поднеском од 24.04.2013. године тужилац је предложио одређивање привремене мере ради обезбеђења његовог новчаног потраживања, којом је тражио да се туженом забрани располагање непокретностима које се налазе у С. К. у ул бр ..., ближе описаних у предлогу, а које у нарави представљају две породичне стамбене зграде, чији је сувласник у $\frac{1}{2}$ дела

Рочиште од 15.05.2013. године, одложио је судија М. П. и следеће заказао за 16.10.2013. године. На овом записнику констатовано да је пуномоћник тужиоца био присутан али због неблаговременог и јасног обавештења где ће се рочиште одржати исти се пријавио секретаријату судске управе свој приступ на данашње рочиште па из тих разлога није присутан на самом рочишту које се одржава у сасвим трећој просторији. Такође је констатовано да је поступајући судија одсутна због смртног случаја у породици колегинице.

Предмет је дат у рад другом судији која је сачинила службену белешку дана 13.09.2013. године и констатовала да је с тим даном задужена предметом.

Рочиште од 16.10.2013. године одложено јер достава позива за пуномоћника туженог није уредно исказана јер истом позив није ни послат, а следећа заказана за 04.02.2014. године с тим да је пуномоћник тужиоца указао да је поднео предлог за одређивање привремене мере још 24.04.2013. године и предложио да суд одлучи о том предлогу.

Решењем од 5.11.2013. године суд је усвојио предложену привремену меру. На наведено решење тужени је уложио жалбу 26.11.2013. године. Жалба је достављена тужиоцу на одговор 12.12.2013. године и исти је дао одговор на жалбу 16.12.2013. године. Виши суд у Новом Саду је својим решењем Гж. 4514/13 од 19.12.2013. године вратио спис предмета посл.бр. П.9644/11 основном суду ради сређивања, а решењем Гж. 4660/13 од 30.12.2013. године жалбу туженог је усвојио и решење од 5.11.2013. године укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Рочиште заказано за 4.02.2014. године је одржано, с тим да је туженом уручен поднесак тужиоца приспео у суд 27.01.2014. године, а којим се изјаснио на налоге из другостепеног решења и у истом предложио да се прибави спис Привредног суда у Новом Саду Ст. 367/2010. године. На исто нису приступили лично тужилац, тужени и сведок Б., те је следеће рочиште одложено за 14.04.2014. године и одређено да ће се на том рочишту извести доказ саслушањем туженог. На рочишту 14.04.2014. године није

приступио тужени лично, за кога није било доказа да је уредно позван, и на истом је пуномоћник тужиоца изјавио да нема нових доказних предлога и да је сагласан да се мимоиђе свако даље извођење доказа. Тужиоцу је одобрен рок од 8 дана, ради достављања доказа у вези вођења поступка извршења који је НЛБ б., као извршни поверилац покренула против туженог и у којој је досуђена кућа (туженог) НЛБ б.. Донето је решење и главна расправа је закључена, с тим да ће се одлука донети по пријему документације у вези извршног поступка а присутни су упозорени на законске последице изостанка са рочишта.

Тужилац је доставио суду поднесак 16.04.2014. године са писменом документацијом прибављеном од стране ОЈТ Нови Сад у предмету Кт.1190/13, између којих пресуду Општинског суда у Новом Саду П. 5254/2008 од 20.10.2008. године, и решење о извршењу бр. И.4185/08 од 19.05.2008.г. и решење И. 2431/11 од 14.07.2011. године те закључак И.4185/08 од 09.07.2013. године, којом се непокретност предаје НЛБ Б., те решење Привредног суда у Новом Саду Ст. 367/210 од 20.01.2010.г којим је закључен стечај над Доо Л. Ф. С. К., ул. бр. ..., те обавештење ОЈТ у Новом Саду од 26.03.2013. године, да је против туженог по кривичној пријави поднетој од стране подносиоца захтева, стављен захтев за спровођење истраге.

Решењем од 13.06.2014. године стављено је ван снаге решење о закључењу главне расправе, донето на рочишту одржаном 14.04.2014. године (на ком је пуномоћник тужиоца повукао предлог за издавање привремене мере), главна расправа је поново отворена а рочиште за главну расправу заказано за 4.09.2014. године. Поднеском од 16.07.2014. године тужилац је дао нове доказне предлоге и то да се прочита обавештење Основног јавног тужилаштва у Новом Саду Кти.78/14 од 8.07.2014. године из ког произилази да је јавни тужилац покренуо истрагу против осумњиченог К. Б. због основане сумње да је извршио кривично дело преваре из чл. 208 ст.4 у вези ст.1 КЗ те да се прибави спис Основног суда у Новом Саду И. 2431/11, као и да се од НЛБ б. прибави званични податак о висини обавезе коју тужени има према истој банци, по којим основима и када су те обавезе настале.

На рочишту одржаном 4.09.2014. године изведени су докази читањем списка и главна расправа је поново закључена. Истога дана првостепени суд је донео пресуду којом је делимично усвојио тужбени захтев те обавезао туженог да тужиоцу на име враћања зајма исплати износ од 20.000 евра са каматом Централне европске банке почев од 2.12.2008. године до коначне исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС у моменту исплате, као и да накнади тужиоцу трошкове поступка у износу од 231.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, све у року од 15 дана од дана правноснажности ове пресуде. Део тужбеног захтева за исплату износа од 4.000 евра са каматом Централне европске банке, почев од 2.12.2008. године до исплате у динарској противвредности, по средњем курсу НБС одбијен је као неоснован, тужилац је ослобођен плаћања судских такси у овом поступку.

Наведена пресуда уручена је пуномоћнику тужиоца 19. септембра 2014. године и исти је на пресуду уложио жалбу 26.09.2014. године.

У спису нема доказа да је побијана пресуда достављена пуномоћнику туженог. 29.09.2014. године експедована је жалба тужиоца на одговор пуномоћнику туженог у спису не постоји доказ да је жалба уручена пуномоћнику туженог.

Захтев за заштиту права на суђење у разумном року поднет је Вишем суду у Новом Саду 16.07.2014. године. Решењем од 29.08.2014. године бр. Р4п. 10/2014 Виши суд се огласио стварно ненадлежним за поступање по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року у предмету Основног суда у Новом Саду посл.бр. П. 9644/11. На наведено решење тужилац је 1.10.2014. године уложио жалбу те је решењем Врховног касационог суда Ржг. 119/2014 од 16.10.2014. године одбијена као неоснована жалба предлагача Р. Ш. и потврђено решење Вишег суда у Новом Саду од 29.08.2014. године.

Приликом оцене навода и разлога из захтева, овај суд пошао од пре свега, од одредбе члана 32 ст.1 Устава којом је утврђено да свако има право да, независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега. Затим, од одредбе члана 10 Законом о парничном поступку (Службени гласник РС бр. 125/04 и 111/09, који се у конкретном случају примењује), којом је прописано да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, а да је суд је дужан да настоји да се поступак спроведе без одуговлачења и са што мање трошкова. Истовремено, према одредби члана 7 Закона о парничном поступку, странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се утврђују све чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева, искључиво на основу предложених и изведених доказа.

Анализирајући ток првостепеног поступка, овај суд закључује да је поступак отпочео 27.10.2011. године и да, до подношења захтева предлагача 16.07.2014. године првостепена пресуда није донета, али да је у међувремену првостепени поступак окончан 04.09.2014.године, пресуда експедована и на исту уложена жалба од стране тужиоца. То је период од скоро 3 година, што се не би могло сматрати разумним роком за одлучивање о правима и обавезама странака, сагласно одредби члана 32 ст. 1 Устава и чл. 10 ЗПП-а. При утврђивању постојања повреде права на суђење у разумном року, овај суд је имао у виду и да је појам разумног трајања поступка релативна категорија, која зависи од низа чинилаца, а пре свега од сложености правних питања и чињеничног стања у конкретном спору, понашања подносиоца захтева, понашања суда који води поступак, као и значаја права о коме се у поступку одлучује, за подносиоца, који се сви морају процењивати у сваком појединачном случају, према његовим специфичним околностима. С обзиром на наведено, овај суд је ценио чињеничну и правну сложеност предмета, поступање суда и предлагача као странке у том поступку и значај права, чија се заштита тражи у том поступку, за подносиоца.

У конкретном случају ради се о парници за исплату дуга, тужбу је поднео један тужилац, при чему је о дугу сачињена писмена признаница. Због указивања туженог да уговор о зајму није била његова стварна воља, већ намирење његових потраживања према тужиоцу, а која потичу из различитих међусобних односа, ради се о релативно сложеном предмету, правно и чињенично.

Основни разлог дугог трајања поступка је недовољно ефикасно поступање и неактивност суда, а дужини трајања поступка допринео је и подносилац захтева.

Наиме, прво рочиште заказано је тек за 14.03.2012. године, после четири месеца од дана подношења тужбе, а на том рочишту тужиоцу уручен одговор на тужбу који је у суд приспео још 23.11.2011. године. Затим, након два одржана рочишта, наредна четири су одложена, једно због дојаве бомбе а три због одсуства судије, из којих

разлога, у периоду од 4. 09. 2012 до 04.02. 2014. године, 16 месеци, није одржано ни једно рочиште. Рочиште заказано за 04.02.2014. године одложено је јер је тужилац поднеском од 27.01.2014. године дао нови доказни предлог, а следеће заказано за 14.04.2014. године, на ком рочишту је закључена главна расправа, с тим да се одлука донесе по пријему документације. Уз поднесак од 16.04.2014. године тужилац је доставио документацију, те суд након 2 месеца (13.06.2014. године) доноси решење којим отвара расправу и заказује рочиште за 04.09.2014. године. (5 месеци), на ком рочишту закључује главну расправу. Писмени отправак пресуду уручен је пуномоћнику тужиоца 19.09.2014. године и на исту је изјавио жалбу 01.10.2014. године. До дана доношења овог решења, спис није достављен другостепеном суду ради доношења одлуке о изјављеној жалби. Из наведеног произилази закључак да је првостепени суд пропустио да благовременим предузимањем радњи и мера, у складу са одредбама Закона о парничном поступку, допринесе ефикаснијем окончању поступка. С друге стране, дугом трајању поступка, допринео је и сам предлагач, предлажући и прилажући нове доказе сукцесивно током трајања првостепеног поступка.

Имајући у виду све напред изнето, овај суд је утврдио да је предлагачу, у парничном поступку пред Основним судом у Новом Саду, у предмету П. 9644/11, повређено право на суђење у разумном року, те је крећући се у границама предлога, на основу члана 8а-8б Закона о уређењу судова, утврдио повреду права на суђење у разумном року, а имајући у виду фазу у којој се налази конкретни поступак, наложио првостепеном суду да одмах, кад се за то стекну законски услови, спис достави надлежном другостепеном суду ради доношења одлуке о изјављеној жалби.

Одлучујући о захтеву предлагача за досуду новчане накнаде као сатисфакције за повреду права на суђење у разумном року, овај суд је нашао да је захтев подносиоца предлога делимично основан, па, имајући у виду пре свега дужину трајања поступка, релативну сложеност правних питања и чињеничног стања у конкретном спору, понашање подносиоца захтева, понашање суда који води поступак, као и значај права о коме се у поступку одлучује, те да се износом од 30.000,00 динара, уз изречену меру убрзања поступка, постиже сврха заштите и примерена сатисфакција подносиоцу захтева прописана чланом 8а и 8б Закона о уређењу судова. Из тих разлога, овај суд је делимично усвојио захтев подносиоца за износ од 30.000,00 динара, док је преко наведеног износа, а до траженог износа од 300.000,00 динара захтев одбио.

Са разлога напред изнетих, одлучено је као у изреци.

З.т.о.

СУДИЈА
Јасмина Дивнић, с.р.

ПРАВНА ПОУКА: Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања писменог отправка, Врховном касационом суду у Београду, а путем овог суда.

Напомена:

Ржг 849/2015 Од 17.06.2015 године одбијена је као неоснована жалба предлагача и потврђено решење Апелационог суда у Новом Саду Р 4г 267/14 од 11.05.2015.